

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/109/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7711209052
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7711209052.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu B. O. X., X..H..E., W., Ú. X, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému U. F., X. XX, o zaplatenie 514,81 € istiny s prísl., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 6, IČO: XX XXX XXX, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu 6C/186/2011-63 zo 17.12.2012 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v III. výroku.

Vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcovi a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením I. zrušil svoj platobný rozkaz (ďalej len PR) 6Ro/142/2011-43 z 8.7.2011, II. konanie vo veci zastavil a rozhodol III., že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a IV., že zaplatený súdny poplatok 23,87 € bude vrátený žalobcovi Daňovým úradom v Bratislave.

V odôvodnení uznesenia, o. i., uviedol, že o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. c) O. s. p. (jeho znenie citoval) tak, že ich náhradu žalobcovi nepriznal - vychádzajúc z obsahu jeho podania - späťvzatia žaloby, ktorým si nárok na náhradu trov neuplatnil a zároveň nezistil dôvody opodstatňujúce prípadné priznanie náhrady trov konania niektorej zo strán na základe procesnej zodpovednosti za zastavenie konania podľa § 146 ods.2 prvá alebo druhá veta O. s. p. s tým, že v prípade žalovaného, ktorému ani nedoručil žalobu a ktorý sa prostredníctvom jeho procesného úkonu ešte nemal možnosť dozvedieť o začatí konania v tejto veci, vznik trov spojených s jeho účasťou v tomto konaní, preto neprichádza do úvahy. Vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu späť skôr, ako mal vedľajší účastník možnosť oboznámiť sa so žalobou, urobil záver, že nie je možné konštatovať, že by sa akýmkoľvek spôsobom pričínil o úspech žalovaného v tomto konaní, preto mu náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajší účastník podal proti uzneseniu včas odvolanie, a to len proti III. výroku uznesenia, ktorým bolo rozhodnuté, že nemá právo na náhradu trov konania. Uviedol, že aj keď sa k žalobe nevyjadril, lebo súdu sa mu ju ani po 1 roku nepodarilo doručiť, tak na efektívnu ochranu spotrebiteľa postačoval už samotný jeho vstup do konania, že nevie si predstaviť účelnejší a hospodárnejší postup, že o úspech sa pričínil tým, že do konania vstúpil a žalobca zobral žalobu späť po jeho vstupe do konania, súd sa však mylí, ak sa domnieva, že aplikácia § 146 ods.2 veta prvá O. s. p. je podmienená pričinením sa o úspech, že nie je mu ani jasné, v akej súvislosti hovorí súd o úspechu, keď o nároku nerozhodoval, ale konanie zastavil z dôvodu procesného zavinenia žalobcom. Poukázal na to, že s argumentáciou súdu, že sa so žalobou nemohol oboznámiť, kvôli späťvzatiu žaloby, a preto nemá právo na náhradu trov konania, sa už krajské súdy SR vo svojich rozhodnutiach vysporiadali, napr. uznesením Krajského súdu (ďalej len KS) Košice 1Co/247/2012 z 31.10.2012 a 2Cob/104/2012 z 29.6.2012, uznesením KS Prešov 8Co/69/2012 z 26.7.2012, uznesením KS Banská Bystrica 15Co/155/2012 z 31.7.2012 a 15Co/92/2012 z 10.5.2012 (Dôkaz: uznesenie KS Košice 1Co/247/2012 z 31.10.2012, 2Cob/104/2012 z 29.6.2012, uznesenie KS Prešov 8Co/69/2012 z 26.7.2012, uznesenie KS Banská Bystrica 15Co/155/2012 z 31.7.2012 a 15Co/92/2012 z 10.5.2012, z ktorých osobitne citoval, resp. vybral. Že mu súd nepriznal

náhradu trov konania - uviedol ďalej -, je pre neho o to nepochopiteľnejšie, že vo veci vydal pre žalobcu PR, ktorým mu náhradu trov konania priznal a, že početná judikatúra krajských súdov sa s argumentáciou, ktorou mu súdy náhradu trov konania nepriznávajú, už vysporiadala. K tomu poukázal zo stoviek rozhodnutí podľa jednotlivých senátov krajských súdov, príkladmo aspoň na 1 z toho ktorého senátu, a to na: 1 rozsudok a 10 uznesení KS Košice, 6 rozsudkov a 12 uznesení KS Prešov, 1 rozsudok a 5 uznesení KS Banská Bystrica, 1 rozsudok a 3 uznesenia KS Nitra, 1 uznesenie KS Žilina a 4 uznesenia KS Trenčín (uviedol ich sp. zn. a deň vydania) a z niektorých osobitne vybral, konkrétne z uznesení KS Košice 9Co/59/2012 z 30.4.2012, 9Co/106/2012 z 31.7.2012, KS Nitra 9Co/228/2012 z 31.8.2012, 9Co/172/2012 z 23.8.2012, 25Co/179/2012 z 31.7.2012, KS Banská Bystrica 16Co/186/2012 z 28.6.2012, 15Co/92/2012 z 10.5.2012, 13Co/193/2012 z 30.7.2012, 13Co/200/2012 z 8.8.2012, KS Trenčín 17Co/220/2012 z 18.7.2012 a KS Prešov 1Co/8/2012 z 31.5.2012 (poznámene, že na požiadanie, ktorékoľvek z rozhodnutí, na ktoré v tomto odvolaní poukazoval, súdu zašle). Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý výrok zmeniť a priznať mu náhradu trov celého konania, pričom doterajšie trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zast., podrobne vyčíslil.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu si dovoľil poukázať na to, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zák. o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods.5 zák.č.250/07 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93 ods.2 O. s. p.) a zastával názor, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, že podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotný vedľajší účastník má v radoch členov, ktorí majú evidentne právnické vzdelanie, že podľa § 25 zák.č.250/07 Z. z. má pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva, že tieto právne závery ustálil aj KS v Bratislave vo svojom rozhodnutí 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zast., že ak by predsa len z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania, inak by nebol dôvod na jeho pripustenie, keďže by nevedel naplniť predmet svojej činnosti, že z uvedeného je zrejmé, že zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné, že obdobný právny názor vyjadril aj KS v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí 17Co/164/2012, že - ako vyplýva z dôvodovej správy k zák.č.384/08 Z. z. - cieľom novelizácie O. s. p. bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov a, že má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Ďalej uviedol, že má z vlastných skúseností vedomosť, že vedľajší účastník vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného a to oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, že z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade, navyše viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čím konanie predlžuje a navyšuje trovy konania a, že rovnaký právny názor vyjadril aj KS v Košiciach v rozhodnutí 6Co/141/2012. Dovoľil si poukázať na to, že uvedenú činnosť by mal byť schopný zabezpečiť aj samotný vedľajší účastník, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka, zast. advokátom, do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzujúce dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zast. a, že obdobný právny názor vyslovil aj KS v Banskej Bystrici v rozhodnutí 17Co/91/2012. Uviedol ďalej, že vzhľadom na to, že vedľajší účastník udelil zást. generálnu plnú moc, z ktorej vyplýva, že advokát má vykonávať úkony právnych služieb bez ďalšieho konkrétneho pokynu vedľajšieho účastníka, je tu dôvodná pochybnosť, či samotný vedľajší účastník mal vedomosť o tom, že vstúpil do predmetného konania a, že z uvedeného je zrejmé, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O. s. p., že vedľajší účastník v predmetnom konaní nevystupuje ako splnomocnený zást. žalovaných, pričom tieto o jeho vstupe do konania pravdepodobne ani nemali žiadnu vedomosť, čo vyjadril aj KS v Prešove v rozhodnutí 13Co/35/2012, ako aj v rozhodnutí 13Co/36/2012. Dovoľil si upozorniť, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl.47 ods.2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho

účastníka k predmetu konania a, že obdobný názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II.ÚS 78/03, ako aj KS v Banskej Bystrici v rozhodnutí 16Co/100/2012. Pokiaľ vedľajší účastník v podanom odvolaní v súvislosti s dôvodnosťou svojich trov konania poukazuje na § 137 O. s. p., uviedol, že on však zastáva názor, že vstúpil do konania na strane žalovaného, ktorý žalovaného v konaní nezastupuje, že KS v Prešove v rozhodnutí 13Co/40/2012 vyjadril právny názor, že „v tomto konaní však nevystupuje ako splnomocnený zástupca žalovaného, pričom možno predpokladať, že o vstupe do konania vedľajšieho účastníka ani žalovaný nemá žiadnu vedomosť“, že obdobný právny názor vyjadril KS v Prešove aj v rozhodnutí 13Co/35/2012, z uvedeného dôvodu nemožno pri zdôvodňovaní oprávnenosti nároku na náhradu trov konania argumentovať uvedeným ust., nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zast. v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci. Zároveň zastával názor, že ust. Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré vedľajší účastník poukazuje, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa, že žiadne z predmetných ust. nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi a uplatňovať si náhradu trov konania, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zast. dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a náhradu trov konania mu nepriznal. Na základe uvedeného navrhol napadnutý výrok o trovách konania preskúmať a v zmysle § 219 O. s. p. ho potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy konania v odvolacom konaní, ktoré vyčíslil.

Uznesenie, okrem výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, nebolo odvolaním napadnuté, nadobudlo právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebolo v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmané.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a uznesenie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správne, jeho odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s ním stotožňuje, pretože dôvody napadnutého uznesenia sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie, lebo podstatná časť v ňom uvedených skutočností, nemá pre rozhodnutie v prejednávanej veci nijaký právny význam.

V prejednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom, pozostávajúce z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vedľajší účastník - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že i podľa samotného § 9 bod 5. jeho Stanov sú jeho výdavkami výdavky na financovanie jeho účelu a výdavky na jeho správu, teda z uvedeného vyplýva, že samotný vedľajší účastník je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. Vedľajší účastník má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl.47 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zast. v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zast. advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS 78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu Slovenskej republiky), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl.47 ods.2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky. V prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zast., ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zast.

advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známu odvolaciemu súdu z iných vecí, v ktorých je ten istý žalobca, ako v prejednáwanej veci, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník a na svoje zast. splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vedľajší účastník nemal v odvolacím konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov, žalovanému žiadne trovy nevznikli a žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nebola podľa § 150 ods.1 O. s. p. priznaná, vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.